

Nr 33.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; given Stockholms slott den 14 januari 1921.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

GUSTAF.

Walter Murray.

Förslag

till

**lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående
väghållningsbesvärets utgörande på landet.**

Härigenom förordnas, att 6 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

I skyldigheten att bygga och underhålla allmän väg, bro och färja deltaga, efter nedan stadgade grunder, följande beskattningsföremål:

d) inkomst, som uppgår till minst ettusen kronor och varför be-
villning till staten utgöres.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå
meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans
Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 januari
1921.*

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM, HANSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Murray, anförde efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet:

Enligt 6 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 20 juni 1905, skola i skyldigheten att bygga och underhålla allmän väg, bro och färja deltaga

a) all jordbruksfastighet, vartill även hänföras staten eller menighet tillhöriga allmänningsskogar, dock att äldre lotshemman, så länge de äro underkastade lotsningsskyldighet, bibehållas vid dem hittills förunnad frihet från väghållningsbesväret;

b) frälseränta för sitt efter fem procent beräknade kapitalvärde;

c) all annan fastighet, varför bevillning till staten utgöres och vars taxeringsvärde uppgår till minst åttahundra kronor, ävensom staten tillhörig dylik fastighet, så vitt inkomst därav drages och taxeringsvärdet uppgår till minst nyssnämnda belopp;

d) inkomst, som uppgår till minst ettusen kronor och varför bevillning till staten utgöres, dock med undantag för inkomst, som förvärfvas genom arrende av staten tillhörig jordbruksfastighet.

Anledningen till sist berörda förhållande, att inkomst genom arrende av staten tillhörig jordbruksfastighet icke är underkastad vägskatt lika med annan bevillningspliktig inkomst, är tydligen, att inkomst genom dylikt arrende vid bevillningstaxeringen varit underkastad andra regler än annan inkomst av fast egendom. Enligt förut gällande bestämmelser i bevillningsförordningen skulle fastighetsbevillning icke utgöras för staten tillhörig

jordbruksfastighet, men däremot skulle enligt 9 § 2 mom. d) bevillningsförordningen samt 6 § av anvisningarna till bevillningsförordningen arrendator av kronoegendom för inkomst av arrendet taxeras till ett belopp, motsvarande sex procent av egendomens taxeringsvärde. I fråga om enskild tillhörig fastighet gällde däremot, att fastighetsbevillning skulle utgå för fastigheten, men att inkomsten från fastigheten, vare sig sådan inkomst tillföлле jordägare eller arrendator, icke skulle taxeras till inkomstbevillning. Då fullgörande av fastighet påvilande väghållningsbesvär enligt nyttjanderättslagen faktiskt drabbar arrendator, skulle sålunda arrendator av kronoegendom, om han varit skyldig erlägga vägskatt för sin inkomst av arrendet, blivit sämre ställd än arrendator av enskild tillhörig egendom.

Genom den förordning om ändring i vissa delar av bevillningsförordningen, som antagits av 1920 års riksdag och av Kungl. Maj:t utfärdats den 19 november 1920 (nr 759), har emellertid skett ändring i beskattningen av statens jordbruksfastigheter, samt i beskattningen av inkomst av fast egendom. Fastighetsbevillning skall numera i allmänhet erläggas jämväl för statens jordbruksfastigheter, och inkomstbevillning skall erläggas för all inkomst av jordbruksfastighet, dock att jordägaren eller innehavaren eller, då fråga är om inkomst av jord eller boställe, som upplåtits till landbo eller arrendator, landbon eller arrendatorn äger vid inkomstens beräkning avdraga det genom fastighetsbevillning beskattade belopp av sex för hundra av fastighetens taxeringsvärde. En arrendator av kronoegendom kommer alltså att i fråga om inkomstbevillningen bliva likställd med en arrendator av enskild fastighet, i det att båda skola erlägga inkomstbevillning för den del av inkomsten av arrendet, som överstiger sex procent av den arrenderade fastighetens taxeringsvärde. En ägare av jordbruksfastighet åter skall erlägga bevillning för hela sin inkomst från fastigheten, om denna är utarrenderad, och i annat fall för den del av inkomsten, som överstiger sex procent av taxeringsvärdet.

Dessa ändrade bestämmelser i bevillningsförordningen medföra, att i fråga om väghållningsbesväret en arrendator av staten tillhörig jordbruksfastighet kommer att få en gynnad ställning i förhållande till en arrendator av en enskild tillhörig fastighet eller ägare av icke utarrenderad fastighet. Dessa senare få nämligen deltaga i väghållningsbesväret dels i förhållande till fastighetens taxeringsvärde och dels i förhållande till sin inkomst av fastigheten, under det arrendator av statens jordbruksfastighet väl deltagar i väghållningsbesväret i förhållande

till den arrenderade fastighetens taxeringsvärde men däremot icke har att utgöra vägs katt för sin inkomst av arrendet.

Framhållas må, att 1920 års riksdag i sin skrivelse angående den provisoriska kommunalskattereformen (nr 444 sid. 46) uttalat sig för att i vägs kattepliktig inkomst bör inräknas även taxerad inkomst av fast egendom.

Något skäl att bibehålla en särskilt gynnad ställning för arrendator av staten tillhörig jordbruksfastighet synes alltså icke föreligga, utan torde i väglagen böra göras sådan ändring, att dylik arrendator i förevarande hänseende likställs med annan skattskyldig. Inom kommunikationsdepartementet har utarbetats förslag till dylik ändring, och anhåller jag nu att få inför Kungl. Maj:t anmäla detta förslag.

Departementschefen uppläste härefter ifrågavarande förslag till *lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet* av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, samt hemställde, att för det ändamål, § 87 regeeringsformen omförmäler, lagrådets utlåtande över förslaget måtte genom utdrag av protokollet inhämtas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:
Nils Adeltgren.

Bilaga.**Förslag**

till

**lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående
väghållningsbesvärets utgörande på landet.**

Häri genom förordnas, att 6 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

I skyldigheten att bygga och underhålla allmän väg, bro och färja deltaga, efter nedan stadgade grunder, följande beskattningsföremål:

d) inkomst, som uppgår till minst ettusen kronor och varför beviljning till staten utgöres.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen den
13 januari 1921.*

Närvarande:

Justitierådet BERGLÖF,
Regeringsrådet ERNBERG,
Justitieråden: MOLIN,
APPELBERG.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 7 januari 1921, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av tillförordnade byråchefen för lagärenden i finansdepartementet juris doktorn Carl Kuylenstierna.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

Erik Ölander.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 januari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM, HANSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmälde chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Murray, lagrådets genom utdrag av protokollet över kommunikationsärenden den 7 januari 1921 inhämtade utlåtande över upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § i lagen den 23 oktober 1891 (nr 68) angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, vilket förslag av lagrådet lämnats utan anmärkning.

Föredragande departementschefen hemställde, att lagförslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Edvard Söderberg.